

בְּרִכָּה

סנהדרין מ-מו

גליון 266 פרשת שופטים תשע"ז

כ' ב' ק' ג' ד' אלא שדר של מלחמות בק' ג' התורה טורחת לכתבו.
ה' ו' ז' יוזבב עזבונו למיניהם
ו' כ' י' או חזקיה אומרים מן שצירן שיתו עצמו למשיה שכחוב יומת המת

בז' ש' צו' ע"ז בענין מילויים. נערה המאורסה לא נהרגים כי הם יכולים לומר שבאו רוק לאסורה על בעלה ואמנם אם התרו בה על סקילה לא יכולים לומר כך ורב חנן שאמור שככלא התרו והוא נהרגת באשה חברה וכור' יוסי בר' יהודה שהרבה שבחבר לא צוריך התראה כי התאה נהגה להבחין בין סוגים למיד, אך קשה אם העדים לא נהרגים א"כ גם הוא לא תחרג שהרי זה עדות שאין יכולים בהזמה שאינה עדות, ויש לומר שאכן רב חנן בא לומר שכיוון שהם ממליא גם הוא לא תחרג כי זו עדות שאין יכולים להוכיחו, ולפ"ז לא נהרגים ממליא גם הוא לא תחרג אלא בזיהה וזהו יונחתה שבאופן כלוי יוסי בר' יהודה אשחה חברה לא תהג אלא בזיהה והזהה יונחתה שבאופן לא יכולם לומר לא אסורה על בעלה אבל, אך קשה שניתן לומר שבאו על הבועל השני, וש לומר שמדובר בשינויה עם הבועל ראשן או שינויה מקוביבה שמיליא לא בא לאסורה עליהם, אך לפ"ז רב חנן לא היה לנתקט נערת המאורסה אלא כל נשואה, אלא שהוא בא לחוש שאפיילו ישבת תחת בעלה בכ"ז יכולם העדים לומר לאסורה על בעלה

ב' חסדא אמר שאמ אחד אומר שהרגו בסיף והשני אומר שהרגו באירוע שהזהה הניה עם להבים אין העדות מכונת, ואם אחד אמר בגדיו שחורים והאהר אמר שהם לבנים העדות קיימת, ויש להקשות מה מה שמנינו על הפסוק בכוכן שאם אחר אמר בסיף והשני אמר באירוע או שהוא אמר בגדיו לבנים החשני אמר בגדיו שחורים אין זה נכון, ורב חסדא יכאר שם מדבר שיש להכחשה בסודר שהנקנו בו אם היה שחוור או לבן, ויש להוכיח מרביתא שאחד אומר סנדליו שחורים והאחר אומר לבנים איינו נכון, יש לומר שמדובר בשבעת בנסנדלו והרגו, ויש להוכיח מדברי המשנה שבן זכאי בדק בעוצץ תאנין, ררומי בר חמא דוחה שמדובר שהוא קצת האנשים בשבת שעל זה הוא נהר, אך ישינה בריתיא שאמרו לו תחת תאנה הרגו, אלא רמי בר חמא מבואר שהוא שפדו ביהור של תאנה, ויש להקשות שישנו בבריתיא שבן זכאי שלא נזותם תאנה זו וקוץיה דקים או גסים האנשים שחורות או לבנות אלא אמר רב

ווסף שאן להקשות מבחן זכאי שהוא סובב שבדירות חקירות. בלבן זכאי לא כראורה אין לומר שההוא רבן יוחנן בן זכאי כי הוא לא היה שדנו דיני נששות, שהרי שנינו שכל שנויותיו י' כ' שנים מ' שנה נתקע בפרקמיטיא מ', שנה למד וד' שנה למד ושנינו שם' שנה קודם חורבן לחתה הנזהדרין ור' יצחק בר אבדימי אומר שמא לא דנו דיני קנסות ולכארוה מודיע לא דיני קנסות הרי הי סמכים אלא הכוונה לדיני מפשות וشنינו אחר החורבן רבן יוחנן בן זכאי התקין כמה תקנות וא' כ' הווא נ' בא היה בסנהדרין, אלא הכוונה לבן זכאי אחר, אך יש לדוחות שישנה בירתית מהפירושת שרבנן יוחנן בן זכאי בדק בעקבץ האני, אלא יש לומר שהה היב נתקעת שהיה תלמיד הושב לפני רבו והוא אמר דבר השסתרא טעמו, עםוד ב' קרבנו עך בשם, וכשלמד קראו לו בן זכאי וכשלמד רבן יוחנן על שם עירבגוי

ההשנה אומרת אפריל שניים ואמרם אין יודעים קשה מה נוסף שבחשנים שאמרם כשהאחד אמר אני יודע זה קיים א'כ בשנים והמקרה רב שהשתה הולך על הרישא לגבן חקירות שאם שניים ואמרם יודיעים ואחד אומר לא יודיע העוזה בטילה וכ"ע שמקושים לשנים בחדענו ואחד אומר מנסה והרי כתוב עדות קיימת ורב ואומר שזה בא לומר שאפלו בחקירות אם יודעים ואחד אומר אני יודע העוזה קיימת ולא כ"ע

בנשלהן רב כהנא ורב ספרה מסכת סנהדרין אצל רבה שאל אותו בר מה למדת אצל רבה על סנהדרין אמר לו מה קשה לך בסנהדרין אמר להם שכתוב במשנה שבחקירות אמר אחד אני יודע העדות בטלה ובבדיקות אם אחד אמר עני יודע זה קיים ואם שוניהם לומדים מהתוරה מודיע בזה קיים מתקיימת בה הומה שאינה עדות, אך בבדיקה ניתן להזים ולבן זה עדות, אמר להם רמי מא"כ אתם אומרים רבה בסנהדרין אמר לו רק כמה שאתה שਬ ומודה לנו גנו אומרים הרבה ואם הייתה מתrise להקשות עלינו לא היינו

אם יש טעות ביום חדש העודת קיימת אמר רב אחא בר חנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן שזה רק עד ורוכו של החדש, ובאו מוכיה כן מדברי המשנה שאחד אומר בג' ואחד אומר בה' העודת בטלה ולכארורה נאמר שאחד יודיע לנשני עבורים ואחד לא יידע בהם אלא וזה שברוב החדש הוא כבר יודע מתי הוקבע החדש הקודם, ויש לדוחה שברוב הוא עדין לא יודע אך הוא כבר

דף מ אחר האים על העדים בדקום בז' חקירות באיזה שבוע של יובל באיזה שנה שבשבוע באיזה חדש בכמה באיזה יום באיזה שעה ואיזה מקום, ולרי יוסי בדקום רק באיזה יום באיזה שעה ואיזה מקום, ושאלות מקרים אחרים אותו, התהרטם בו, ובעובד ע"ז שאלות את מי עבד ובמה עבד, כל המרובה בבדיקות הוא משוכחה, ובן זכאי בדק איך היו עוקצי התאנם של מקומות ההריגה, ההבדל בין חקירות לבדיקות שבחקירות אם אחד אמר אני יודע עדתו בטלה את בדיקות אם אמר אני יודע ואפלו אם שניהם אומרים אין אנו יודעים עדותם קיימת אך גם בחקירות וגם בבדיקות אם הוכיחו העדים בינויהם העדות בטלה. אחד אומר שהמקרה היה ב' בחדש והשני אומר שההיה בג' בחדש העדות קיימת כי האומר ב' ידע שהחדש הקודם התהרט והאומר בג' לא ידע שהוא התהרט, אך אם אחד אמר בג' והשני אמר בה' העדות בטלה כי לא טועים בויומים, ואם אחד אמר שהמקרה היה ב' בשעת ביום והשני אמר בג' שעוט העותות קיימת ואם אחד אמר בג' והשני אמר בה' העדות בטלה ולרי יהודה העותות קיימת, אך אם אחד אמר בה' והשני אמר בז' לכוי' העדות בטלה שב' החמה במוחה ובז' היא במערב, אחר החקירות והבדיקות מכניטים את השני אם עדותם מוכנים פותחים בז' כותה, ואם אמר אחד מהउדים שיש לו לימוד כותה או שאמר אחד מהתלמידים יש לי עליון דוחה משתקמים אותו, אם תלמיד אמר שיש לו לימוד וכותם מעתים אותו ומושיבים אותו בינויהם ואריך ממש כל אותו היום, ואם יש ממש בדרכיו שומעים לו ואפלו לנידין עצמו שומעים ובלבך שיש ממש בדרכיו אם מצאו לו וכותם פטרותו אם לא מעבירים דבר נינו להחרה, והוא טעו וישבים יחד זוגות ומיעטו במאכל ולא שתו יין כל אותו היום ונושאים ונונוטים כל הלילה, ולחרה משלכים ובאים לב' ז' והמצה אמר אני מזכה ונשאר בכם, והמחייב אמר אני מהחייב ואני נשאר בכם מי שלמד חובה יכול להזoor ללמד כותה אך המלמד כותה לא יכול לחזור וללמוד חובה, אם טעו בדבר שני סופר הדינים מזכירים להם אם מצאו לו זכות פטרתו ואם לא עומדים למן אין י"ב מזכים ו"א מהחייבים הוא זכאי ואם י"ב מהחייבים ו"א מזכים ואף אם י"א מזכים ו"א מהחייבים ואחד אמר אני יידע מוסיפים הדינים, ומוסיפים שנים שנים עד ע"א ואם ל"ז מהחייבים ול"ה מזכים דנים אלו נגדר אלו עד שריאה אחד מהחייבים את דברי המזכים. גمرا רב יהודה מנין שעושים ז' חקירות שכחוב בעיר הנדחת ודרשת וקרת ושאלת היטב וכותוב ביחיד העובד והוגד לך ושמעת ודרשת היטב ובעדים זוממים כתוב ודרשו השופטים היטב עמדו ב' ואין לומר שהתורה כתבה בכל אחד כמה חקירות יש בו לא נלמד שבעה לכל הדינים שא' כתוב באחד ונלמד את כולם ממנו וכיון שכולם למדים מאחד כתוב הכל בכולם, אך לכואורה אין לדמות דין לדין שער הנדחת חמורה מהאחרים שממון פלט ויחיד העובד חמור מהאחרים שדינם גם בסוף ועדים זוממים חמור מהאחרים שאינם צרכיים התורה, ויש לומר שלמדים את כולם בגיןה שוה היטב היטב והיא מופנית שם לא כן יש לפוך שהתורה יכללה כתוב ודרשו וחקרו וזה תורה הוסיפה זוממים מהאחרים מהאחרים שדינם לא כתבה רק ביחיד העובד ובעדים זוממים זה מה שהוא מונהה לא כתוב במקום היטב למנין, ויש לומר שההיה ניתן לכתוב דרש תדרוש או חקור תחקור והתורה כתבה היטב בלבד גז' ש', ונחננים לומדים ק"ז מנקסלים, ונהורגים ונסרפים לומדים ק"ז מנקסלים אך זה רק לרבען שנקסלים חמורים יותר אך לר"ש שנسرפים חמורים יותר של ללמוד דברי רב יהודה שכחוב והנה אמרת לנו שיחד עם האחרים זה י"א נשאר ג' לגז' ש' لكن לר' ש לומדים נשרפם ולרבנן גם דבר שלומדים מק"ז התורה תורה תדרשת לתהרטו, ר' אבוחז מגדף על כך שנלמד הרבה לרבות ח' חקירות וזה מובן לאכבי בפסחים שלר' מ' אדם לא טועה כלל בשעות או שטעה רק טועה יותר א' כחסר חקירה של איזה שעה, ואין לומר שבא לבוטה כמה ביזבבל כי כבר שאלו באיזה שבוע, אלא יש לומר לרבא ששואלים באיזה יובל, ולאכבי כיוון ששאלו באיזה שבוע אין צורך לשאול באיזה יובל שלא מתייחסו כלל לר' רשותה.

ר' יוסי שאל את חכמים לדבריהם האם אמר תחמוד הרג שואלים אותו באיזה שבעו באיזה שנה ובאיזה חדש בכמה בחדש אמרו לו שגם לדבריך אם אדם יעד עכשו הרג ישאלו באיזה ים באיזה שעה איזה מקום אלא שואלים את הבדיקה אף שלא צריך לדברי ר' ש בן אלעזר שמשיעים את העדים להטריהם, ור' יוסי סובר שאמש הרגו מוצי בכל עדויות אך עכשו הרגו לא מוצי ברוב עדויות.

שנו בבריתא ששאלים אותו מקרים אתם אותו נזכיר הרג או ישראלי התריהם בו האם קיבל עליו התורה האם התיר עצמו לmitsה האם המית תוק כדי דיבור להתראה, העובד ע"ז את מי עבד לפער או מרוקוליס בימה עבד בזיהוב באניטו לבניוס והשתוחואה.

וועל מני לומדים התוראה מהתורה שכותב ואיש אשר יקח את אחווה בת אביו או בת אמו ורואה את עורתה וכי הדבר תלוי בראשיה אלא הכוונה שהיעדים יראוهو טעמו של דבר ואם אין עניין לכרת שוה ממילא בדין שמים, דף מא לומדים מכך מלוקות, ואצל חזקיה למדנו מהפסוק וכי יגיד איש על רעהו להרגו בערימה שהתרו בו ועדין הוא מזיד, ואצל ר' שמעאל למדנו

ירודע בשופר של קידוש החודש הבא ו록 בשופר אחד יוכל לטעתו אך לא טוענים בשני שופרות עוד אמר רב אהא בר חנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן שמברכים על החודש עד שתתמלא פגימתה ורב יעקב בר אידי מבאר בשם רב הילדה עד י' בחודש ונחרדי עמו עד ט' י' בחודש דף מב ונשנים נחלקו בדעת ר' יוחנן מה נקרא מילוי פגימתה אם הכוונה שהלבנה תתמלא עד היתר של הקשת שללה או שתתמלא בעגול לגמוני כנפה. רב אהא מdapתמי מקשה מדוע לא מברכים על הלבנה הטוב והטيب אמר לו רביא וכי כשהיא חסירה מברכים דין האמת כדי שנברך הטוב והטיב כשתתמלא, אמר לו שכן נברך את שניהם אמר רבינה שכין שדרכה בכך נברך את הברכות הללו.

עוד אמר רב אהא בר חנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן שהמברך על החודש בזמנו כאלו מקבל פני שכינה שכחוב על הלבנה החדש והוא כתוב זה קל ואנו, ושנו אצל ר' ישמעאל שאם לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשימים כל חדש חדש דים, ואמר אבי שלכנו יש לאמרה מעומד. מרימר

בב הונא אמר שפשות לו שהאנן שנסקל בה וכון העץ שנחלה עליו והסנהרג בו והסודר שנחנק בו באים משל ציבור שלא אומרים לאדם משלך ההרוג אוטך, אך יש להסתפק בסודר שמניפים בו והסוס שרעץ להחזרם שההצלאתו וא"כ זו יבא משל הנידון, או שזה בא משל ציבור כיוון שעלייהם חוסכים את הייאז להרג קורת לבונה בכוסין כדי שתתרף דעתו מכמו שכחוב תנוי שכרי לאוכד ולין למרי נפש ושנינו שנשים יקרות שבירושלים והביאו את התנדבו לך משל מי זה בא ומסתבר שזה בא עירובין גוּמְלִיבָה

בב אחא בר הונא נשאל את רבי ששת במקורה שאחד מהתלמידים אמר יש לו למד עלייו זכות ונאלם וסימן רב ששת בידו שוה דברי רוח שא"כ נחשב אחד מכל העולם, אך יש לחלק שלא שמענו אף אחד אך תלמיד זה אמר להדריא שיש לנו לימוד זכות, ויש להכיה מדברי ר' יוסי בר' הגניא שאחד אמר זיכה ומזהה תלמידים זיכה ומזה רואים כאילו הוא חי והוא נשאר במקומו, משמעו שрок ואם זיכה ואמ לא לא, ויש לומר שאם זיכה פשוט שמחשייבים אותו והשלאה אמר לזרבך את לא זיך זילא בר אברם

המשנה אומرت שאם אין ממש בדבריו לא מוחזירם אותו ומשמע אפיו פעם בדבריו בין שאין דבריתא שבסעפם הראשונה והשנייה בין אם יש ממש בדבריו בין שאין ממש בדבריו מוחזירים אותו, ומפעם שלישיית הלאה מהחזרים אותו ורק אם יש ממש בדבריו, ורק פפא אומר שכן יש לפרש במשנה שלא מוחזרים רק אחר פעם שנייה והלאה, ואבוי מבאר שאם אמר שיש לו לימוד זכות מוסרים לו זוג חכמים שיראו אם יש ממש בדבריו ממתחילה לא מוסרים לו כי חוששים שמחמת פחדו הוא לא אמר את כל מה שיש לו לומד.

משנה אם מצאו לו זכות פטרוחו ואם לא מוציאים אותו להסקל ויותא על פניו הכרז פלוני יוציא להסקל על עבירה פלונית ופלוני ופלוני עדין ומישודע עליון בכוחו יבא וילמד עליון. גمرا אבוי אומר שמכיריזם על זמן העבירה יום מקומ שעשה שהוא יכול מישחו להזים עדין.

בבבון ריבוי זה, שירוג השותה והזוכה לירון, נזכר בברבר אשקלון, עמוד ב'

ב' וְזַה בְּשָׁבֵךְ כִּי-הַשְׁבָּחָנוּ צְדָקָתְּךָ עַזָּה אֲכֹזֶב מֵעַזָּה עַל-

א' תבוחה.
ב' מושג'ת' ה' אמות מבית הסקלילה ואמורים לו להתוודות שדרך כל
ההמודות והמתודה י' שׁ לו חלק לעווה"כ כמו שמצאו בעכין שייחסו
לן בני שם נא כבוד לה' אלקי ישראל ותן לו תודה יען את יהושע
האמור לו ערכנו יערוך ה' ביטום הזה שرك ביטום הזה אתה עכור אך
אמנה אני חטאתי וכזאת עשיתי וויודו כי' עליו שכחוב
יאמר יהושע מה ערכנו יערוך ה' ביטום הזה שرك ביטום הזה אתה עכור אך
לא בעזה"ב ואם אין יודע להתוודות אמורים לו אמרו תהא מיתה כפירה עך
על עונוני, ר' יהודה אומר שאם הי' יודע שהעדים שקניהם יאמר מיתה
כפירה על כל עונוני חוץ מעון זה, אמרו לו א' יאמרו לך כולם כדי לנתקו
שנו בבריתא שייחסו אמר נא וזה לשון בקשה שכשאמור לו
צצטם. גמרא' ה' חטא ישראלי אמר יהושע מי חטא אמר לו ה' וכי דילטר אני הטל
הקב' ה' חטא ישראלי אמר יהושע גול וענן עלה בגורל אמר לו ענן אין אתה בא עלי'
וועויל', יהושע הטיל גול וענן עלה בגורל אמר ואותך ואת אלעוור הכהן וראי יצא רק אחד אמר
אל יהושע אל חוות' לעז על הגורל שא' עתידה להתחלק בו שכחוב אך
בגורל חלק את הארץ, תן תודה אמר רבנן שהוא שיחדו בדברים
שמעבקשים ממן רך הזראה ויפטר ואנו ענה עכון חטאתי וכזאת עשינו.

יעוד בשופר של קידוש החדש הבא ורק בשופר אחד יוכל לטעתו אך לא טועים בשני שופרות
עד אמר רב אחא בר חנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן שմברכים על החודש עד שתתמלא פגימתה ורב יעקב בר אידי מבאר בשם רב חיודה עד ד' בחודש ונחרדי עמו עד ט' ז' בחודש,
דר' מובן ושניהם נחלקו בדעת ר' יוחנן מה נקרא مليי פגימתה אם הכוונה שהלבנה תתמלא עד היתר של הקשת שללה או שתתמלא בעיגול למלרי כנפה.
רב אחא מדפתי מקשה מודיע לא מברכים על הלבנה הטוב והמטיב אמר לו רכינה וכי כשהיא חסירה מברכים דין האמת כדי שנברך הטוב והמטיב כתתמלא, אמר לו שאכן נברך את שניהם אמר רבנית שכין שדרכה בכך נברך את הברכות הללו.
עד אמר רב אחא בר חנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן שהמברך על החודש בזמננו כאילו מקבל פניו שכינה שכתוב על הלבנה החדש הזה וכותב זה קלי ואנווהו, ושנו אצל ר' ישמעאל שם לא זכו ישראל אלא להקליב פניו איביהם שבשימים כל חדש וחידש דיים, ואמר אבי שלכך יש לאمراה מעומד, מרימר ומזר טורא כתפו אחד על השני וברכו כך.

רב אחא אמר לרב אשי שבאי מברכים ברוך חדש חדים אמר לו רב אשי שאגן ונשינו מברכים כך אלא כדכרי רבי יהודה בשם רב שمبرכים ברוך אשר במאמרו ברא שחקים ובורות פיו כל צבאים חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידים שיש ושמחים לעשות רצין קדום פועלן אמרת שפעולתן אמרת וללבנה אמר תשתחדש עתרת הפארת לעומסיך בטן שהם עתידיים לתהדר כמותה והפאר ליזכרם על שם כבוד מלכותו ברוך אתה ה' החדש חדים.

רב אחא בר תנינא בשם ר' אסי בשם ר' יוחנן דרש לפסוק כי בתחרבות היי' ישעיהו לה גלה מהר זעיר האומות גלה מהר זעיר היה נזיר ריבוי לריבוי

וְעַד שָׁמֶן לְעַד כָּלִיל וְעַד צָבָא מִלְּגֹזֶם וְעַד זָהָר בְּמִזְרָחֵךְ וְעַד שָׁמֶן
שֶׁמֶנְהָה וּרְבָּה יְסָסָק קָרָא עַל אַצְמוֹ וְרוֹת חֲבוֹאת בְּכָחָ שָׂוָר
שֶׁיְשִׁימֵי בָּר אַשִׁי אָמַר שַׁבָּאָחָד אָמַר בְּשָׁעה֙ בְּ' וְהַשְׁנִי אָמַר בְּגַ' זֶה קַיִם
כְּשַׁאֲמָרִים שְׁעוֹתָא אֶחָד אָמַר קָודֵם הַנֶּן וְהַשְׁנִי אָמַר אַחֲרֵ הַנֶּן עֲדוֹתָמָן
בְּטַלְהָה, וְלְכָאוֹרָה זו הַפּוֹשֵׁת שֶׁלְאָטוּנָס בְּכָךְ אֶלְאָ אָחָד אָמַר קָודֵם הַנֶּן וְאֶחָד
אָמַר בְּתַךְ הַנֶּן הוּא בְּטַל וְלְכָאוֹרָה גַם זו הַפּוֹשֵׁת אֶלְאָ יְשִׁימֵר שְׁהַחִידּוֹשׁ הַוָּא
שֶׁלְאָ נָאֵר שָׁגֵן הַשְׁנִי עָמֵד לִפְנֵי הַנֶּן אֶלְאָ שְׁרָא קַצְתָּ זְהֻרוּרִים מִהְחַמָּה, קְמִיל'

המשנה אומרת שאם היה ממש בדברי אותו תלמיד לא יורד כל אותו היבר
וישנה בהריאת שאמ ייש ממש בדבריו לא יורד לעולם ואם אין ממש לא יורד
כל אותו היבר כדי שעלייתו לא תהיה לו לירידה, אבוי מבואר שהמשנה דברה
באזין ממש בבררבו.

בז"ה, נברא בז"ה, וכו' יין אמר רב אחא בר חנינא שכותב ולרazonim אין שכר למי שעוסק בריוו של העולם לא ישכח.

במקורה שהו שווים ועמדו במלחוקות אמר רב אחא שפטורים אותו וכן אמר ר' יוחנן ורב פפא שאל את אבי מודיע לא פטרונו קודם אמר לו שר' יוחנן אמר שלא יצאו מעורכבים כבר מב"ד, ולילישנא בתרא שאל וב פפא מודיע מוסיפים שיפטרוו כבר מב"ד הרראשון ואמר אבי שר' יוסי סובר כך כמו שנינו שר' יוסי אומר שכמו שלא מוסיפים על ע"א כך לא מוסיפים על כי"ג.

שנו בבריתא שבדיני ממונות אומרים הדרין איך יש סברא יותר לומר כך בדריני נשות ואכן כך אמר רב הונא בר מנוח בשם רב אחא בר אייא שיש להפוך שבדיני נשות צריך לעיין יותר, ויש להוכיח מבריחא שהגדול שהדרין חכם שהוא עוזם על בריוו, ורב אחא אמר שאין להפוך והគונה בדרינים אמר הדרין הדרין והוא מובן כדורי רב אש שהגדול משבח את מה שדרינו אך אם הគונה שהדרין קשה ע"כ אבל רק שהוא קשה אלא שהוא גם צריך לבליש את עצמו, ויש לומר שכן עדיף שאדם תיביש עצמו ולהליכו זה אחרים, ולילישנא בתרא הוכחחה היא להיפיך שאמם הគונה שהדרין קשה לכן אמר וגדור שעדריך לא לבליש עצמו משיביישו אותו אחרים, אך אם הוא אמר שהדרין חכם וכי הוא יכול לשבח עצמו הרוי נאמר הילך וזה ולא פיך, ויש לומר שבדברי היב"ד מוטלים על הגדור שביהם כמו שנינו גמור את הדבר הכנסו אותם וגדור שבדינים אמר איש פלוני אתה זכאי איש פלוני אתה חי'יב.

פרק נגמר הדין

משנה אחר גמר דין הצעירוזו להסקלה ובית הסקילה היה מחוץ לב'ך כמו שכתווב הוציא את המקלל, אחד עומד על פתח ב'ך והסודרים בידו וסוס רוחוק ממנו כדי שיכל לראותו אם אחד אמר יש לי ללמד עלייו זכות הוא נפנ' בסודור והסוס רץ וממעדים, ואפילו אם הנידן עצמו אומר שיש לו לימוד זכות מוחזירים אותו, אפילו ד' וה' פעמים ובכלך שיש ממש בדבריו. גمرا יש להשניות וכי בית הסקילה היה רק חוץ לב'ך הרי שנינו שהוא חוץ לג' מהונון, ויש לומר שאכן היה מוחוץ לעיר ומתוכך לך למקרה שב'ך ישבו חוץ לעיר בכ'ץ בית הסקילה היה חוץ לב'ך שלא יראה כאילו ב'ך ורוצחים או בגד' שיננה לו שבות שמיתה לו גאלמן.

שנו בבריתא מני שבית הסקללה חוץ לא' מחנות שכתוב הוזע את המקלל אל מחוץ למחנה ואין לומר רק מלחנה אחד שכותב כאן מחוץ למלחנה ולמדים גזירה שוה מפרים הנשפכים שם חוץ לא' מחנות ושם לומדים מה שכתוב בperf העדרה חוץ למחנה וזה מיותר שהרי כתוב שرف אותו כאשר שף את הפר הראשן אלא בא לחת לו מחנה נספּך, ובDSL כתוב אל מליחין למחנה וזה מיותר שהרי כתוב על שף הדשן שף אלא בא לחת לו מחנה שלישתן, ואין ללימוד משוחות חוץ שהוא מחנה אחד שמתפרק ללימוד מפיים הנשפכים שבשניותם כתוב הוזע אל מליחין למחנה ושניהם מכשי ומכפר, אך לכוארה נלמד נסקל משוחות חוץ שהוא אדם חטא, ושניהם זה נתילת נשמה, ובשניותם אין פגול כקרבן, ויש לומר שעדרף ללימוד מכשי מר מכשי שך זה החובתו, רב פפא מבאר שימושה עמד במלחנה לוויה והקב"ה אמר לו הוזע אל מחוץ למלחנה הבינו מלחנה לוויה, ואית' כתוב עז' יוציאו את המקלל אל מחוץ

שנו בבריתא מעשה באחד שיצא ליהרג אמר אם יש כי עוזן זה לא תהייה מיתתי כפורה על עזונותו ואם אין כי עוזן זה מיתתי תהיה כפורה על כל עזונותו וב"ד וכל ישראל מנוקים ולעולם לא תהיה מחללה לעדים וכשמשמעו חכמים על כך אמרו שא"י אפשר להוכיחו כיון שנגזרה גזירה אלא ייהרג והקלול יהיה תלי בצדארם של העדים, ולכארוה וזה פשט' שלא יחוירו את הדין, ויש לומר שמדובר שהעדים הזרו בהם אך לכארוה לא מועל החומר שהרי כיון שהגד שוב אינו חזר וmagis יש לומר שההורגים למרות שיש טעם בדברי העדים נשכרו על כל כ"מ המשעה שיש לכストו בגין של שמעון בן שוח השנוא אביו העללו עליון עלילת שקר.

משנה כ' נזון במק' ד' אמות מבית הסקליה הפשיטו מהגדר ור' יהודא את האיש מלבנוי ואת האשה מלפניה ומהחריה ולחכמים רק איש נסכל ערום ואשה לא.

דף מה גמורנו בבריתא של' יהודה את האיש מכיסים פרק אחד לפחות ונראה כי פורקים מלפניה ואחריה כי כולה ערוה, ולהחמים רק איש נסכל ערום ואשה לא נסכל ערומה, וטעם של הכתמים שכותב ורגמו אותו ואין למעט אשא אותו ולא אותה שהריה כתוב והזאת את האיש הזה או את האשא ההייא, אלא המיעוט הוא אותו בלבד כסומו אך אותה בסותה, ור' יהודה דרש אותו בלא כסומו בין איש ובין אשה, ולכאורה יוצא שרben חשבו להרהור ולר' יהודה לא החשוו, וכשה שלען סוטה הם החלקו בהיפך נשניינו שליח' ק' הכהן אווחו אותה בגדיה אם נקרועו נקרעו ואם נפרמו עד שהוא מגלה את לבה וסתור את שערכה, ור' יהודה סובר שם כלבנה לא מגלהו וכן אם שערה נאה לא סותר אותה, ורבה מבאר שם חשש שאם היה יצא זכה יתגרו בה פרוחי כהונתו אך כאן מדבר באשה שנהורגת ואין לומר שנחשוש שזה יירה אותו באחרות שהריה ידוע ש אין יצה ר' שולט אלא במה שיעניינו רואות, ורבא אומר וכי קשה רק מר' יהודה על ר' יהודה הרי קשה מהחמים על הכתמים, ויש לומר שב' יהודה לא קשה כדורי רבה ולרבנן לא קשה שבסטה יש עניין לביישה שכותב ונוסרו כל הנשים ולא העשינה כומתנהן אך כאן שהאהה תסקל בגדיה וזה מרבב לה' יסויים ואין לומר שנענשה לה שני דברים גם בושה וגם גנבו גם כייחסו גם שמו בכליהם אמר ר' אילעא בשם ר' יהודה בר מספרהא שענן היהמושך בערלו שכתוב כאן עברו את בריתוי וכותב בברית את בריתוי הפיר, וכלאורה זה פשט, יש לומר שהיינו אומרים שלא פקר במצבה עצמה קמ'יל' שכן, ומה שכתוב כי נבלעה עשה בישראל, אמר ר' אבא בר זבדא שהוא בא על נערה המאורסה שכותב כאן נבלעה ושם כתוב כי עשתה נבלעה בישראל, והחידוש הוא שלא נאמר שלא פקר כל כך, ורובינו אמר שганז'יש היא למד שדינוunganה המאורסה בסקלילה.

ר' גרש בשם רב פטרכון כתוניטים יזכיר בשערין ענוג ענות רשות והשאה אלא מדבר באיראן מן השוקל כורב סנהדרין.

משווה בcit הסקילה גבוהה גבוה שני קומות אחד מהمعدات דוחפו על מתנור ואם הנפק על לבו הופכו על מתניר ואם מת בנפילה יצא ואם לא השן נטול אבן ונותנה על לבו אם מת בה יצא ואם לא כל ישראל רוגמים אותו כמו שכחוב יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם לאחרונה. גمرا יש ב' קומות ועוד קומות יחד ג' קומות, ולכוארה שנינו לגבי בור המזיק שבבי טפחים יש בו כדי להמית מבאר ר'ג' שכתוב ואהבת לרעך כמוך שיש לרבור לו מיתה יפה שימות מהר וב' טפחים יהיה יותר יסורים, ואין לומר שיגיברו יותר מ' קומות כי אז יהיה לנו יגול.

שנו בבריתא שעושים דחיה בסקילה שכותב יורה ובסקילה לומדים מסקין ועושים סקילה ודחיה שכותב סקל יסקל או יורה יורה ואם מת בה יצא שכותב או יורה יורה ולומדים דורות מסוים עמוד ב' שכותב סקל יסקל בלשון עתיד.

אבוי שאל את רבי דימי איך למדו בא"י את הפסוק אל חזא לריב מהר פון מה בעייה **באתניתה בהרבויות אומד בערך בירב ריב אמ בעיזר ומונד אחים אל חיל שכתוב עתה באתי.**

הצהיר בראויו כי לא מודע לו שמדובר בטעות או שמדובר בטעות מכוונת. מכאן שפירושו של הכתוב הוא כי לא מודע לו שמדובר בטעות או שמדובר בטעות מכוונת. מכאן שפירושו של הכתוב הוא כי לא מודע לו שמדובר בטעות או שמדובר בטעות מכוונת.

רגל אין לו טהרה לעולם ור' א סובר שנותן על מקום הבחן ויוצא ור' ש סובר שנותן על שמאלו ויוצא.

משנה ל' ר' א כל הנסקלים נתלים ולחכמים ר' המגדף והעובד ע"ז נתלים, לר' א את האיש נתלים ופניו כלפי העם ופני האשא שנתלית הם לפני העץ ולחכמים ר'akis איש תנלה ואשה לא נתלית, ור' א הוכחה שם מעון בן שטח תנלה נשים באשקלין אמרו לו שהוא תנלה פ' נשים ולא דנים שתיים בב' ר' אחד אלא זה היה הוראת שעיה. גمرا שנobarיתא שר' א למד בפסוק והומרת ותלית לא כל המתים נתלים אלא ר' כי קללת אלוקים תלוי והינו כל הנסקלים לא כל דורות ואנו מודים להרבען דושם שומרת ותלית הוא לא כמקל ולחכמים כמו שמקל בפרק כל כל מיש שכפר בעיר, ונוחלו אם דורשים כל ופרט או ירכוי ומיעוט שלרבנן דושם שומרת ותלית הוא כל כי קללה הוא פרט ואן דיו קרובים יחד הינו אומרים שאין בכלל של המתים אלא מה שברט והינו מקל.

דף מו ארך כירן שם ר' מודים וזה מודים זה גם עובד ע"ז שדומה למילך ר' א דרוש בריבוי ומיעוט והומרת ותלית ר' יפה כי קללה מיעט ולא היו קרובים הינו מרבים ר' ע"ז שדומה לה למורי עכשו שם ר' מודים ר' יפה את כל הנסקלים.

לרבנן תולמים ר'akis איש שכחוב ותלית אותו ולא אותה ור' א סובר שמעטם מארתו ר' כי יהה באיש חטא ולא אש ובנן מיעטו בגדים אלא למד ר' רבנן מהפסוק וכי יהה שינוי בריתא שלר' א בן סורר ומורה נסקל ננטלה, אלא סורר, אך קשה שינה בריתא שלר' א בן סורר שלא נאמר שבסוק כתוב כי מבאר ר' יג' בר יצחק שמאיש מרבים בן סורר שלא נאמר נהרג ר' יפה באיש חטא ולא בגין חטא שהוא על החטא ולא אילו בן סורר נהרג ר' על שם סופו אך כירן שכחוב כי יהה באיש זה מיעוט אחר מיעוט לרבות בן סורר.

רב חסידא אומר שם שאמרו שלא דנים שתית מיתות ביום אחד מדבר בשני מיתות אך מיתה אחת דנים ויש להקשות שר' א הביא ר' יאה משמעון בן שטח ואמרו לו שהוא תנלה פ' נשים ואין דנים שניים ביום אחד וכלאו מה דובר במיתה אחת שכן דנים, אלא יש לפרש בדבריו ובחסדא שלא בל' למיטע ב' מיתות והיינו ב' עבירות אף מיתה אחת ועבירה אחת ב' נשים כהה כמה עבירות, ורב אדא בר מאבא שמהדר ששלא ביום שניים נמיות גנון אחד אפילו נואר ונופת, ורב חסידא מבאר שמהדר שיש בהם ב' מיתות גנון בת כהן שדינה בשရיפה ובועלה בחנק או בת כהן זוממי זוממייה שהיא בשရיפה והזוממיים ממיתת הבועל.

ר' א בן יעקב אומר שמעתי שב' ר' מכם ועונשים אף בדבר שהתרזה לא אסרה ולא שבאו על דין תורה אלא כדי לעשות סייג לתורה, והיה מעשה באחד שרכב על סוס בשבת בימי יונונים וב' סקלוחו לא מפני שהוא חייב סקילה אלא שהעשה צריכה לך וכן הוא אמר לא כל המלין מפני שבירך באחד תחת התנתנה וב' הלוקחו אף שאינו חייב מלוקת אלא שהעשה צריכה לך.

משה כיצד תולמים משקעים את הקורה באין והעץ יוציא ומקייף את שתי ידייו זו על זו ותולה אותו, ור' יוסי סובר שהקורה מותית על הכלול ותולה אותו בדרך הטבחים ומתריהם אותו מיד ואם לא עונשים בלבד קלות אלוקים תלוי כלומר שהנ' מctrur השכינה את ה' ונמצא שמתחלל שם שם. ר' ימ' אומר שכשadam מצטרע השכינה אמרת לשון קלני מראשי מזרועי ואם המקום מצטרע על דם וrushim שנשפך ק' י' בדם של צדיקים, ולא רק בזה אמרו אלא כל המלין מתו עובר בלבדו הנ' ואמ' והלינו לכבודו כדי להביא ארון ותרכיכים אינו עובר, ולא קרווה את המומת בקבורת אבותיו אלא היו לב' ר' שני בת קברות אחת שברכו בה את הנרגים וההנקיים ואחת שברכו בה את הנסקלים והנשרפים, כשהעתכל הבשר לקטו את העצמות וקברום במקומם והקרובים באים ושואלים בשלום הדינים ובשלום העדים אך נהגו אניות שחיה בבל. גمرا שנ' אמרת עמוד ב' ולא נהגו עליהם אблагות אך נהגו אניות שחיה בבל. כדרך המלכות אך כתוב והוות ותלית הינו אומרים שמתים אווות בתליה בבריתא שאם היה כתוב והוות ותלית הינו אומרים שמתים אווות בתליה כדרך המלכות אך סמוך לשקעה ואחד מתייר כד' קיימים מצות תליה, ושנו בבריתא תולמים אותו עד סמוך לשקעה ואחד מתייר כד' קיימים מצות תליה, ושנו בבריתא שכחוב עץ ומשמע בין תלוש בין מחובר אך כתוב כי קבר שאיינו מחוסר אלא קבורה ועץ מחוחר חסר קציצה וקבורה ור' יוסי סובר שהוא מונח בכוטל כי אם היה נועץ בקרע הוא מחוסר תלישה וקבורה, ורבנן סוברים שתלישה לא נקראית מעשה נוספת.

ר' ימ' אומר על לא תלין שזה משל לשני אחיהם תאומים בעיר שמיינו אחד למלך והאחר יצא ליליסות והמלך צוחה לתלותו והרואה אותו אומר המלך תלוי והמלך צוחה להרויו.

אבי מבאר את הלשון קלני קל אני, ורבא מקשה א' ר' היא אריך לכחוב כד עלי ראשיו כבד עלי זרועו אלא מבאר ר'aca שזו כאמור קל לי העלם ולכואורה את המלה קללה צריך לגורפו, ויש לאבר שא' ר' היא צריך לכתוב מקלט וכחוב קלת ללמד מלשון קל, ואין לומר של הפסוק בא לך כי א' ר' היא צריך לכתוב קלת וכחוב קלת ללמד לגורפו גם מלשון קל עלי.

ר' יוחנן אומר שם ר' שמלין מתחו עובר עליו שכחוב כי קבר תברנו ולילשנא בתרא ר' יוחנן הביא בשם ר' שמלין ר' ר' מוץ לקבורה מהתורה שכחוב כי קבר תברנו, ושבור מלכא אמר לר'חמא נינן לקבורה מהתורה ושתק ולא אמר לו כלום ורב אחא בר יעקב אמר שהעולם נמסר ביד טפשים שהיה לו לומר כי קבר אך יש לומר שניתן לפרש שקוברים בארון ולא משמעו לו לדוחש מתברנו, ומה שנקברו הצדיקים אין להוכחה כי זה ר' ר'ק מהנה, ומה שהקבר'ה קבר את משה כד' לא לשנות מהמנהג, ומה שכחוב וספדו לו כל ישראל וקברו אותו כד' שלא לשנות מהמנהג ומה שכחוב לא ספדו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו הקללה היא שייהה בהם שינוי מהמנהג.